Anul al 65-lea

10 PAGINI 4 LEI

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-rale P. T. T. Nr. 26.064/939

Nr. 135 Luni 14 Iunie 1948

ABONAMENTE CAPITALA Lei 100 pe 1 lună Lei 320 pe 3 luni Lei 575 pe 6 luni

UNIVERSUL

ABONAMENTE PROVINCIA Lei 100 pe 1 lună Lei 320 pe 3 luni Lei 575 pe 6 luni PLATA PRIN CEC 7999

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
TIPOGRAFIA „UNIVERSUL"
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10:

APARE SUB CONDUCEREA UNUI COMITET DE DIRECŢIE

PENTRU O MAI BUNĂ STARE A POPORULUI

La propunerea Partidului Muncitoresc Român, Parlamentul Ţării a votat, — în unanimitate — naţionalizarea marilor întreprinderi industriale, bancare, miniere, de transport şi de asigurări.

Aceste întreprinderi devin, deci, bun comun al întregului popor. E de ajuns să spunem atât, pentru a ne da seama că noua lege va determina o schimbare profundă nu numai în economia noastră, ci şi în viaţa noastră de toate zilele.

Una din principalele piedici care şedeau în calea desvoltării noastre economice este acum înlăturată. Se ştie că stăpânii de până acum ai marilor întreprinderi industriale nu numai că nu mai investeau nimic, pentru a reînoi utilajul tehnic sau măcar pentru a repara pe cel uzat, dar ei sustrăgeau substanţa întreprinderilor pe care — sub formă de valută — o trimeteau în alte ţări. Acum, întreprinderile vor putea fi reechipate şi înzestrate cu maşini perfecţionate, pentru a produce mărfuri mai multe şi de mai bună calitate. Aşa cum ele vor fi aprovizionate din abundenţă cu materie primă necesară prelucrărilor, materie primă pe care marii industriaşi o doseau, o înstrăinau sau refuzau să şi-o procure pentru a sabota şi în felul acesta producţia şi a pune piedici în calea regimului de democraţie populară care, lor, nu le convenea.

Maselor populare dela ţară şi dela oraş, tuturor celor care până acum au trăit în lipsuri, întregului popor îi convine însă naţionalizarea hotărîtă alaltăeri. Toţi ne dăm seama că naţionalizarea băncilor şi a principalei industrii înseamnă o mai mare producţie de bunuri, înseamnă o sigură abundenţă, o treptată ieftenire a traiului, o viaţă mai bună pentru toţi.

Uriaşele beneficii pe care le încasau marii industriaşi şi care luau calea desmăţului, a luxului sfidător, sau a evaziunii în străinătate, vor fi acum investite în noui întreprinderi, în noui perfecţiuni tehnice. Produsul muncii noastre nu va mai îmbuiba pe câţiva bancheri şi mari industriaşi ci va fi consacrat desvoltării economice a ţării, ridicării nivelului de trai al tuturora. Viaţa intelectualilor, a funcţionarilor, a ţăranilor şi a muncitorilor, a meseriaşilor şi a tuturor celor care trăesc onest din munca lor, va putea deveni de acum mai îmbelşugată, mai sigură, mai bună.

Dealtfel, felul în care au reacţionat masele, grăeşte îndeajuns de elocvent. Entuziasmul extraordinar cu care a fost primită, imediat, vestea naţionalizării marilor întreprinderi industriale, bancare, miniere, de transport şi de asigurări dovedeşte că poporul întreg îşi dă seama de imensele foloase pe care le va avea depe urma acestui act de o covârşitoare importanţă. Poporul îşi dă seama că se pune, astfel, capăt haosului producţiei din lumea capitalistă.

(Un exemplu: se produceau ivore de uşi, deoarece la ele patronii câştigau mult dar nu se produceau pluguri la care ei câştigau puţin).

Se pune capăt şomajului, se pune capăt crizelor economice care bântuiau şi la noi când domnea haosul producţiei capitaliste.

Negustorimea, meseriaşii, micii întreprinzători care sufereau de pe urma acestor crize şi de pe urma exploatării şi concurenţei marilor întreprinderi bancare şi industriale, primesc — şi ei — cu bucurie naţionalizarea care va desfiinţa exploatarea şi concurenţa nedreaptă a marilor întreprinzători şi va pune pe toată lumea la adăpost de crizele economice care nu vor mai fi, de acum, cunoscute la noi.

Iată explicaţia unanimului entuziasm al maselor populare. Iată explicaţia sentimentului general că prin această istorică hotărîre ne îndreptăm pe făgaşul luminos al unei bune stări asigurate pentru toată lumea.

Căci atunci când stamba — adică atunci când articolele industriale — se vor ieftini, se vor ieftini şi alimentele. Şi când toate vor fi din abundenţă şi ieftine, funcţionarii, intelectualii, muncitorimea, ţărănimea, toată masa poporului român va duce un trai mai bun, mai fericit.

Certitudinea acestui viitor e dată de însăşi capacitatea de luptă pe care a dovedit-o poporul român pentru a realiza marile prefaceri la care asistăm. Căci naţionalizările de azi — ca şi reformele de până acum — nu au putut fi obţinute decât prin lupta conştientă a poporului român în frunte cu muncitorimea care a condus această luptă.

Muncitorimea a dus cu stăpânii de până acum ai

Al. C. Constantinescu

(Continuare in pag. 2-a)

CÂT ÎI COSTĂ PE TURCI „AJUTORUL AMERICAN"

Se ştie că, în Statele Unite, Camera Reprezentanţilor a hotărât să micşoreze cu 25%, „ajutorul" dat ţărilor europene care au acceptat planul Marshall. Această hotărâre a fost primită în Turcia ca o adevărată „lovitură de măciucă".

Părerea aceasta nu e numai a maselor largi ale poporului care constată, acum, pe spinarea lui, care sunt „avantagiile" creditelor americane. De aceeaşi părere sunt chiar marii industriaşi turci care văd acum spulberate speranţele lor de a obţine unele avantagii depe urma „ajutorului" american.

Decepţia a devenit nelinişte de când şeful misiunii militare americane în Turcia, generalul Macbright a făcut nişte declaraţii în care — printre altele — a arătat că numai cele patru submarine predate Turciei costă cu cel puţin 20 de milioane de dolari mai mult decât întreaga sumă a creditului acordat Turciei conform „doctrinei Truman".

In cercurile industriale se declară că dacă tot aşa va fi „ajutorul" american şi de acum încolo, atunci el va duce, sigur, la ruinarea completă a economiei turce.

Dealtfel, nu e greu să faci socoteala şi să vezi că costul total al armamentului cumpărat de Turcia din Statele-Unite întrece cu mult toate creditele şi împrumuturile americane acordate Turciei.

Deşi se spune că armamentul e cumpărat la un „preţ moderat".

Bineînţeles că diferenţa între ce primeşte Turcia drept credite sau împrumuturi şi ce trebuie să plătească pentru a obţine armamentul american, e acoperită de poporul turc sub forma impozitelor directe şi indirecte recent mărite de guvernul din Ankara.

Cum diferenţa nu a putut fi acoperită numai prin mărirea impozitelor, guvernul turc a acordat concesiuni unor firme americane. Totuşi, bugetul nu a putut fi echilibrat.

Fiind tot mai strâmtorat şi fiind obligat, să plătească în valută o parte din furniturile americane, guvernul turc a trebuit să atace rezerva de aur a statului care a scăzut, astfel, dela 230 de tone la 110 tone (din Septembrie 1946 până acum).

Dar turcii plătesc, cu aurul lor nu numai furniturile americane ci şi întreţinerea soldaţilor şi ofiţerilor americani veniţi ca instructori pentru armata turcă. Astfel, pentru întreţinerea unui simplu sergent american, poporul turc plăteşte 23 de dolari pe zi. Bineînţeles că un ofiţer american costă ceva mai mult, adică 44 de dolari pe zi.

Şi în acest domeniu socotelile sunt simple. Astfel, numai pentru salarizarea instructorilor americani trecuţi pe statul de salarii al misiunei generalului Macbright e nevoie de 2.756.000 de dolari pe an.

In Turcia mai sunt, însă şi alţi instructori. Sunt cei detaşaţi pe lângă unităţile armatei turce cât şi cei ocupaţi cu predarea lecţiilor la diferite cursuri. Astfel, numărul total al reprezentanţilor americani în Turcia era, la începutul anului curent, de 28.000 de oameni.

Dacă socotim, acum, că pentru fiecare american statul turc cheltuieşte în medie, cu întreţinerea 32 de dolari pe zi, atunci „ajutorul" american îi costă pe turci cam 32.704.000 dolari pe an.

Asta, băşca armamentul şi celelalte „mărfuri" de acelaşi soi pe care trebuie să le cumpere, cu bani grei, din Statele Unite conform obligaţiunilor planului Marshall.

Aceasta fiind situaţia nu e de mirare că presa turcă se vaită pe toate tonurile de insuficienţa ajutorului. Deci, dacă aşa mic cum e „ajutorul" îi costă atâta pe turci, ce-ar fi dacă ar primi mai mult?

Printre văicărelile presei turce răzbat, însă, şi unele adevăruri. Astfel, în ziarul Tasvir, sub semnătura d-lui Cihad Baban, se arată că în Turcia se ară încă cu pluguri de lemn şi că „ţăranul turc nici nu cunoaşte gustul unui plug".

Aceasta nu împiedică, însă, guvernul turc să cheltuiască rezervele de aur pe armament american şi să-şi iroasă bugetul hrănind bine pe „instructorii" americani.

Mărfuri sosite din U.R.S.S.

Agerpres, 12. — In ziua de 11 Iunie a. c. au intrat în ţară prin punctul vamal Galaţi, 280 tone fontă oţelărie şi 407 tone sagele, importate din U.R.S.S. în cadrul acordului actualmente în vigoare.

PRIN UNIUNEA SOVIETELOR

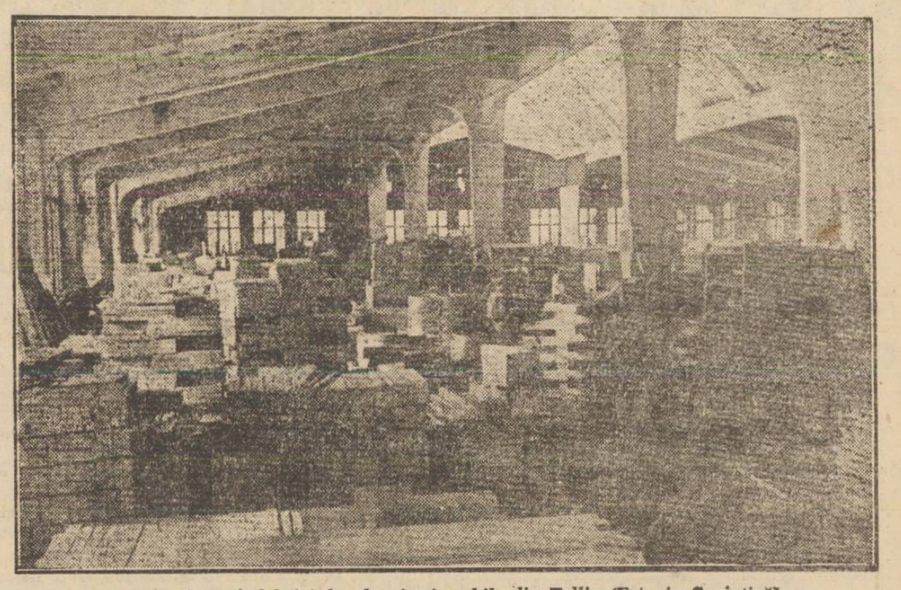

Interiorul unei fabrici de placaje şi mobile din Tallin (Estonia Sovietică)

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ ŞI REVOLUŢIA DELA 1848

de † JUSTINIAN
Patriarhul României

Sărbătorind împlinirea unui veac dela Revoluţia din 1848, poporul român—eliberat acum de sub jugul greu al iobăgiei şi al nedreptăţilor,—cinsteşte amintirea celor ce s'au învrednicit atunci să fie stegarii luptei sale pentru libertate.

Biserica Ortodoxă Română este fericită să amintească prezenţa, în primele rânduri ale luptătorilor revoluţionari dela 1848, a unor vrednici slujitori ai altarului lui Hristos. Dacă neînţelegerea adevăratei învăţături evanghelice a îndemnat pe mitropolitul de atunci al Ţării Româneşti să stea alături de duşmanii şi asupritorii poporului român, în schimb mulţi preoţi din oraşe şi sate au mers în fruntea masselor de ţărani, muncitori-meşteşugari şi târgoveţi, în luptele anului 1848.

Satele Romanaţilor au fost ridicate de preotul RADU SAPCA din Celei, care străbătea şesurile Olteniei, chemând — în numele lui Hristos — poporul la luptă pentru libertate şi dreptate.

Popa Şapcă înţelesese pe deplin spiritul învăţăturii Mântuitorului; cerând dreptate pentru poporul muncitor şi sărac, el strigă către bogaţii asupritori cuvintele Apostolului:

„Plângeţi şi vă tânguiţi din pricina nenorocirilor cari au să vină peste voi. Bogăţiile voastre au putrezit. Aurul şi argintul vostru au ruginit şi rugina lor va fi o dovadă împotriva voastră. Iată că plata lucrătorilor, care v'au secerat câmpurile şi pe care le-aţi oprit-o prin înşelăciune, strigă împotriva voastră. Şi strigătele secerătorilor au ajuns la urechile Domnului". (Iacov, V, 1-5).

Dar strigătele ţăranilor asupriţi şi setea poporului întreg după dreptate şi libertate — idealuri pentru care în 1848 lupta şi vrednicul de cinstire Popa Şapcă — aveau să se împlinească abia peste un veac, în zilele noastre, când Biserica Ortodoxă Română se găseşte întreagă — dela cel dintâi până la cel din urmă slujitor al ei — alături de popor, participând la toate eforturile lui pentru propăşirea Republicii Populare Române.

INVĂŢĂMINTELE ISTORIEI

Au fost şi mai sunt încă istorici, care cred cu toată seriozitatea în „obiectivitatea" lor. Neadmiţând nici metodă, nici sistem — închipuindu-şi că, în felul acesta, sunt feriţi de punctele de vedere personale — ei afirmau, în sprijinul obiectivităţii, o credinţă nelimitată în atotputernicia documentului. Naivitatea lor era adorabilă. Deaceea spiritele ascuţite afişau cel mai elegant scepticism faţă de autenticitatea istoriei şi deci a documentului. Cât de adevărat poate fi un document, întrebau aceştia din urmă, când nici un fapt petrecut sub ochii noştri nu-l povestesc doi oameni la fel? Citiţi, spuneau aceiaşi sceptici, portretul lui Cicero făcut de Gaston Boissier şi alt portret al acelutaş Cicero făcut de Momsen. Seamănă? Nicidecum. Care o fi adevăratul Cicero? Şi oare sub portretul lui Cicero al lui Boissier nu apare burghezul francez liberal şi republican, iar sub portretul lui Momsen burghezul german încântat de disciplină şi doritor de autoritate cezarică?

Ceva mai mult. Un scriitor francez s'a amuzat într'o carte apărută după trecutul războiu mondial, să dovedească — absolut pe bază de cărţi documentate — că marele Shakespeare n'a existat, întrucât nimeni nu ştie cine a fost. Şi aşa mai departe. Filozofia, urmând în deaproape mizeria istoriei, avea aceiaş soartă, documentul fiind aici înlocuit cu textele filozofice. Intr'o carte asupra lui Descartes, apărută anul trecut, Henri Lefèvre, a arătat că, deşi au trecut atâtea sute de ani dela apariţia „Discursului metodei", marele gânditor francez continuă să fie o enigmă. Cine a fost el? Un liberal, aşa cum îl prezenta Brunschwig, un scolastic cum îl voia Gilson, sau un existenţialist, aşa cum îl zugrăvea Sartre?

Dacă nici existenţa oamenilor mari nu ne poate fi garantată de istorie, atunci nu mai trebuie să credem în nimic. Şi totuşi nu documentul era vinovat, ci lipsa unei metode ştiinţifice a celui care-l utiliza. Pentru că documentul sau sistemul filozofic nu erau apariţii spontane, fără legătură între ele, ci determinate de societăţile în care se năşteau.

Metoda ştiinţifică modernă

Al. Dimitriu-Păuşeşti

(Continuare in pag. 2-a)

MUNCA VOLUNTARĂ LA SATE

Locuitorii comunelor Fănari şi Gorgota prestează muncă voluntară la rectificarea râului Prahova

CARNETUL NOSTRU

ORIZONTURI ŞI REALIZĂRI

Sanda are treisprezece ani şi e elevă în clasa a doua la un gimnaziu unic. O apreciez de mult pe această mică prietenă pentru privirea şi vorba ei deschisă şi sinceră. E o fată îndrăzneaţă şi hotărîtă, gata să ducă la capăt orice ar întreprinde.

De câte ori ne întâlnim, discuţia dintre noi e caracterizată prin tonul de egalitate şi de preţuire reciprocă pe care-l întrebuinţăm şi care ne face cinste amândoura.

Aşa că, eri, n'am ezitat când am vrut să aflu amănunte în legătură cu viaţa tineretului nostru şcolăresc; am întrebat-o ce mă interesa, fiind sigură de discernământul ei în judecată.

Curiozităţii mele privitoare la relaţiile în cadrul clasei, atât cele dintre eleve cât şi cele eleve-profesoare, Sanda mi-a răspuns:

— Ar trebui să vii să ne vizitezi clasa într'o zi. Ceeace îţi pot spune eu e prea puţin faţă de ceeace facem noi acum. Aş putea să-ţi povestesc zeci de întâmplări în care profesoarele noastre s'au purtat ca nişte prietene mai mari. Se interesează de ceeace gândim noi, de ce citim în afară de şcoală. Profesoara de română ne dă cărţi de literatură pe care le discutăm apoi în clasă. In fiecare săptămână, una dintre noi scrim câte o conferinţă pe care o citim în faţa întregei clase. Avem un ziar de perete iar fetele care au talent scrau poezii sau articole. O colegă a mea scrie poezii foarte frumoase.

Ceeace am început să facem şi noi e învăţatul împreună. N'ai ideie câte fete vor trece promovate anul acesta, datorită învăţatului în grup. Elevele mai bune şi-au luat ele singure câte un grup dintre cele mai puţin pregătite şi învaţă cu ele. După aceea, le ascultă. Dacă sunt patru sau cinci fete într'un grup, până spune fiecare lecţia, celelalte învaţă de patru sau cinci ori mai mult decât ar fi putut învăţa singure în acest timp.

Afară de asta, ne şi întrecem la învăţătură. Ştii că eu aveam la toate obiectele note bune, numai la istorie nu. Trebuind să ascult colegele din grupul meu la istorie mi-a fost ruşine să nu ştiu eu răspunsurile la întrebările pe care le puneam. Aşa că, vrând să-mi învăţ colegele a trebuie să învăţ eu cea dintâi.

M'am gândit la două întreceri pe care să le propun la şcoală: prima va fi pentru cât mai multe colege ajutate, pentru grupa de învăţătură care va dovedi un cât mai larg spirit de înţelegere şi care va reuşi să-şi îndrepte cât mai bine notele slabe. A doua întrecere va fi între clase. Care va fi socotită cea mai vrednică şi mai bună...

Sânduca mi-a spus toate acestea îmbujorată şi cu ochii strălucitori. Sunt sigură că va reuşi să facă tot ce a plănuit şi ea şi clasa ei şi şcoala ei şi toate celelalte şcoli pornite pe acelaş drum.

Câtă diferenţă faţă de copilăria noastră petrecută pe băncile şcoalei. Câte pedepse nemeritate. Când mă gândesc numai la colega mea Florica... Locuia cu părinţii afară din oraş şi aceştia îşi rupeau bucăţica dela gură pentru dorul aprig de învăţătură al copilei. Se scula de la cinci dimineaţa ca să ajungă la timp la şcoală. Mergea kilometri întregi tremurând într'un palton subţire şi, dacă întârzia câteva minute după intrarea profesoarei, aceasta o lăsa afară, în frig, să aştepte toată ora. Iar dacă elevele care nu-şi puteau plăti luxul unui preparator (şi erau marea majoritate) veneau fără să fi priceput tema, pedeapsa venea negândită. Cine oare ar fi putut s'o ajute pe Florica, dacă părinţii ei nici nu ştiau carte?

Mă uit la Sanda şi-i zâmbesc: S'au schimbat multe în ţara aceasta. Cu totul altul decât al nostru va fi viitorul acestor copii care cresc în nouile principii de viaţă ale Republicii noastre populare.

Ancuţa Malcat

MUNCITORIMEA DIN INTREAGA ŢARĂ A PRIMIT CU ENTUZIASM LEGEA NAŢIONALIZĂRII INTREPRINDERILOR

Agerpres, 12. — In întreaga ţară, ştirea despre naţionalizarea întreprinderilor a fost primită cu un puternic entuziasm.

La toate întreprinderile au avut loc meeting-uri, în cadrul cărora, muncitorii şi-au manifestat bucuria şi şi-au exprimat hotărîrea de a munci cu mai multă râvnă pentru mărirea producţiei şi ridicarea productivităţii muncii.

S'au adoptat şi trimis telegrame şi moţiuni către Marea Adunare Naţională, Guvern şi Comitetul Central al P.M.R.

LA CLUJ

Cluj, 12 Agerpres (prin telefon). — Legea naţionalizării principalelor întreprinderi din ţară a fost primită cu mare entuziasm de întreaga muncitorime clujană.

La „Dermata" a avut loc o mare adunare a muncitorilor din fabrică, cu care prilej a vorbit secretarul judeţenei P.M.R. Cluj Ion Soltuţiu şi Francisc Heves.

La sfârşitul întrunirii s'a redactat şi trimis Preşedinţiei Consiliului de Miniştri o moţiune prin care muncitorii dela „Dermata" şi-au luat angajamentul de a ridica producţia la un nivel necunoscut până azi.

La fabrica „Cafro" a vorbit muncitoarea Margo Clara şi Naghi Dezideriu, membru în comitetul judeţean Cluj P.M.R.

Cu acest prilej, a fost prezentată şi noua directoare, în persoana muncitoarei Elisabeta König.

La fabrica „Ady" au luat cuvântul reprezentanţi muncitorimii Farcaş Zoltan şi Maravan.

Au fost adunări similare la fabrica de oţel, fabrica de porţelanuri Kiris, fabrica de ţesături „Sul", fabrica de medicamente Napokema, unde s'a realizat vitamina românească Capa, etc.

La toate aceste întruniri au vorbit reprezentanţii muncitorimii şi judeţenei P.M.R., şi au fost prezentaţi noii directori ai întreprinderilor.

LA SIBIU

Sibiu, 12 Agerpres. — Muncitorii dela fabricile şi întreprinderile din localitate şi din judeţ, au primit cu mare bucurie noua lege a naţionalizării întreprinderilor, exprimându-şi, cu acest prilej, entuziasmul şi dorinţa de muncă, prin reprezentanţii lor.

Au fost asemenea întruniri la fabricile: Areca, Riger, Gronar şi Herbes, Hedit, Uzina Electrică, Elastic, Recticulara, etc.

LA IAŞI

Iaşi, 12 Agerpres. — Muncitorii fabricilor şi întreprinderilor din localitate şi judeţ au salutat cu mare bucurie legea naţionalizării întreprinderilor.

Au fost mari întruniri la fabricile: Victoria, Textila, Copou, Ţesătura, Moara Frucman, Intreprinderile comunale, cu care prilej au fost prezentaţi noii directori.

IN ARAD

Arad, 12 Agerpres. — In localitate şi în judeţ muncitorii au primit cu neţărmurit entuziasm legea naţionalizării întreprinderilor.

La fabrica „Ita" a avut loc o mare adunare, la care a vorbit preşedintele comitetului de fabrică Basta, după care a fost prezentat noul director, muncitorul Bekosi St.

La fabrica „Astra" au vorbit Cornel din partea PMR şi Voriceanu Gh.

Au fost deasemenea mari adunări la fabricile: Ind. Agricolă, Albu, CFR Arad, Podgoria, Emasa, Endel, fabrica de săpun Vervier, de tricotaje Tita, Ero, la Uzina Electrică.

Peste tot muncitorii şi-au luat angajamentul de a mări producţia.

LA BRAILA

Brăila, 12 Agerpres. — La aflarea vestei despre naţionalizarea întreprinderilor, au avut loc la Brăila, în toate întreprinderile, entuziaste meetinguri. Pretutindeni, muncitorii şi-au luat angajamente de a munci cu mai multă râvnă pentru sporirea producţiei.

IN CAPITALĂ

Agerpres, 12. — La întreprinderile şi instituţiile din Capitală au avut loc astăzi meeting-uri, după terminarea lucrului, în cadrul cărora muncitorii şi salariaţii şi-au manifestat satisfacţia pentru măsura luată, de a se naţionaliza întreprinderile.

S'au trimis telegrame şi moţiuni Marei Adunări Naţionale,

(Continuare in pag. 2-a)

GUVERNUL REPUBLICII POPULARE ROMÂNE A RECUNOSCUT STATUL ISRAEL ŞI GUVERNUL SĂU

In numele Guvernului Provizoriu al Statului Israel, d. Moshe Shertok, ministrul de externe al Statului Israel, s'a adresat în ziua de 8 Iunie 1948, Guvernului Republicii Populare Române printr'o telegramă în care notifică constituirea Guvernului Provizoriu al Statului Israel şi solicită recunoaşterea Statului Israel şi a Guvernului său.

Guvernul Republicii Populare Române, luând act de notificarea Guvernului Provizoriu al Statului Israel, a hotărât să recunoască oficial Statul Israel şi Guvernul său. Această hotărâre a fost transmisă Guvernului Provizoriu al Statului Israel în ziua de 11 Iunie 1948.